T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/226
KARAR NO : 2018/274
KARAR TR: 20.04.2018

ÖZET : Sigortalı aracın uğradığıhasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi
Vekili : Av. H.L. P.
Davalı : 1-Bayrampaşa Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. T.H.
2- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.K.

O L A Y: Davacıvekilidavadilekçesindeözetle; müvekkilinin 16.05.2013 tarihinde İstanbul İli, Bayrampaşa İlçesi, Yenidoğan Mahallesi, Ulubatlı Sokak alt geçidinde seyir halindeyken, 34 ZK... plakalı aracın yağmursuyu mazgallarına çarpması sonucu hasarlandığından bahisle, 5.814,00-TL'lik hasar bedelinin davalı idarenin olayda hizmet kusuru olduğu ileri sürülerek, idareye başvuru tarihi olan 22.4.2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle idariyargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 8. İDARE MAHKEMESİ:11.3.2015 gün ve E:2014/1310, K:2015/584 sayı ile,2918 sayılı Yasanın 110. maddesi uyarınca, Karayolları Trafik Kanunundan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmüş olup, dava konusu tazminata sebep olan hasarın da, karayolunda meydana geldiği anlaşıldığından, bu davanın adli yargıda görülmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili ile davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurul:9.9.2015 gün ve E:2015/14761, K:2015/15513 sayı ile, itiraz konusu idare mahkemesi kararında yasada sayılan bozma nedenlerinin bulunmadığı anlaşıldığından ve itiraz dilekçelerinde ileri sürülen iddialar da söz konusu kararın bozulmasını sağlayacak nitelikte görülmediğinden itirazların reddine, kararın onanmasına karar vermiş, davacı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurul:2.3.2016 gün ve E:2016/117, K:2016/896 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı sebeplerden birinin varlığı ile mümkün olduğu, karar düzeltme dilekçesinde ileri sürülen sebepler bunlardan hiçbirine uymadığından yerinde bulunmayan istemin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:10.3.2017 gün ve E:2016/160, K:2017/133 sayı ile, uyuşmazlık konusunun hizmet kusuruna dayanan rücuen tazminat istemine ilişkin olduğu, davalı taraf kamu kurumu olduğuna göre Yargıtay kararlarında da belirtildiği gibi idari yargının görevli olduğu anlaşıldığından, dava şartı eksikliği nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi:14.12.2017 gün ve E:2017/2685, K:2017/1110 sayı ile, dosyadaki deliller ve İlk Derece Mahkemesi'nin kararının gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde, davacı vekilinin İstinaf başvuru dilekçesinde ileri sürdüğü iddia ve itirazların yerinde olmadığı, hizmet kusurundan kaynaklanan davaların idari yargı görev alanına girdiği, dolasıyla da İlk Derece Mahkemesi kararın usul ve yasaya uygun olduğu, İlk Derece Mahkemesi kararının kesinleşmesinden sonra, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkındaki Kanunu'nun 15.maddesi gereğince, tarafların başvurmaları halinde dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği kanısına varıldığı, bu bağlamda H.M.K.'nın 353/1-b-1 maddesi gereğince, davacı vekilinin İstinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesine vermiş olduğu 29.1.2018 tarihli

dilekçesiyleUyuşmazlık Mahkemesine Başvurulmasını talep etmiş olmakla, İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.3.2018 tarih ve E:2016/160 sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş olup, 21.3.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Birgül KURT ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 20.04.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirkete sigortalı aracın seyir halinde iken yağmursuyu mazgalına çarpmasından dolayı araçta hasar meydana geldiği ve söz konusu hasarın tazmini isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Şirkete sigortalı vasıtanın geçirdiği trafik kazası neticesinde hasarlandığı, bahis konusu olay neticesinde vasıtada maddi hasarın meydana geldiği; tespit edilen hasar bedelinin sigortalı vasıta sahibine ödendiği, olayın meydana gelişinde davalı idarenin yol kusurunun tespit edildiği, meydana gelen hasar nedeniyle sigortalısına tazminat ödeyen şirketin kusur nispetine göre faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan

tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda,2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 30.3.2017 gün ve E:2016/160, K:2017/133 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasıgerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen30.3.2017 gün ve E:2016/160, K:2017/133 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 20.04.2018 gününde Üye Turgay Tuncay VARLI'nın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDINKURT	Birgül VARLI	Turgay Tuncay

KARŞI OY

3.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.9.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671 sayılı kararında belirtilmiş olan düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum. 20.04.2018

ÜYE
Turgay Tuncay VARLI